

Posudek na bakalářskou práci Lucie Remešové Jazykový obraz České a Polské republiky na základě novoročních projevů prezidentů po roce 1989.

Vypracoval: Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Práce Lucie Remešové je věnována zajímavému tématu, kdy na základě jazykového rozboru rozebírá projevy českých a polských prezidentů a na základě této matérie se následně pokouší jazykové prostředky (stylistické, lexikální, stylistické), které jsou v projevech použity. A na základě jejich rozboru jsou analyzovány prostředky, jimiž mluvčí působí na své posluchače. Další rozbor textů se pak věnuje jednotlivým tématům a z nich pak autorka sestavuje obraz světa v pojetí českých a polských prezidentů.

Vlastní práce je sestavena ze tří částí, z úvodní metodologické, z vlastního rozboru a následně ze závěru, který se pokouší shrnout poznatky z analytické části práce. Nejobjemnější a také nejpřínosnější je vlastní analytická část bakalářské práce, kde se autorka věnuje novoročním projevům dvou českých a čtyř polských prezidentů v období let 1990 – 2012. Vlastní práce je po stránce formální naprosto vyhovující. Vytknout se dají některé stylistické nepřesnosti. Především nadužívání pojmu *persvaze* ve všech variantách. Velmi často se dá najít jiný výraz, který je vhodnější. Toto nadužívání často ztěžuje pochopení textu. Podobně jsou nevhodně použita spojení „je historickou antimonii“ (str. 66), „havarující přistávání letadla“ (str. 99) apod.

Z koncepčního hlediska pak považuji za nedostatek práce fakt, že bohatá metodologie, tak jak je zachycena v úvodu, není aplikována na následný rozbor novoročních projevů. Dále autorka na několika místech mluví o grafické podobě textů. Je mi jasné, že vycházela z tištěných verzí, ovšem je nutné si uvědomit, že novoroční projevy jsou primárně ústní, a proto jejich grafická podoba je až sekundární. V závěru práce pak autorka konstatuje, že univerzálními prvky, které jsou pro Česko a Polsko univerzální, jsou společný středoevropský prostor a panslavismus. (str. 102-104). V rozboru jednotlivých projevů autorka o těchto kategoriích vlastně vůbec nemluví a není jasné, jak k nim na základě vlastní analýzy došla. Současně mi v práci chybí závěrečné srovnání, které obrazy jsou pro jednotlivé prezidenty společné a zda je možné z nich poskládat celistvý obraz České republiky a Polska, anebo zda se jednotliví prezidenti od sebe výrazně liší.

Další výtky se týkají některých nepřesných tvrzení v bakalářské práci. Na str. 10 autorka tvrdí, že komunistické ideologii se dařilo ovládnout lidskou mysl, dle mého je to nepřesné tvrzení. Na téže straně autorka mluví o hodnocení historických událostí v komunistických projevech. Zde je otázka, zda se spíše nejedná o fráze a klišé, které obecně pozbyly jakéhokoliv hodnotícího významu. Na

straně 28 autorka tvrdí, že pro novoroční projevy je typický proces internacionalizace. Ale v analýze projevů jsem pro toto tvrzení nenašel vhodné argumenty. Na několika místech práce se objevuje pojem „Čechy“ (str. 29, 46 atd.), který autorka používá jako synonymum pro pojem Česko, Česká republika. Jeho užívání v této podobě je však nesprávné. Do stejné oblasti chyb pak patří i používání zkratky ČSR pro období let 1989 – 1992. Tato zkratka je spíše zažitá pro období let 1918 – 1938. Na str. 32. Lucie Remešová konstatuje, že v politickém životě po roce 1989 je častější mluvený projev, než písemný. Do mluveného projevu řadí i internet, ale zde je otázka, zda na webu nepřevažuje projev písemný (blogy, sociální sítě apod.). Na str. 53 je možno pochybovat, zda se jedná o stylistický útvar pleonasmus. Na téže stránce je nepodložené tvrzení, že (Klausův styl) „v novoročních projevech připomíná styl věštce.“ Zajímavé je také tvrzení, že Klausovy názory na lidské hodnoty (rodina, demokracie apod.) jsou konzervativní a tradicionalistické. Jak se to slučuje s Klausovým veřejně deklarovaným liberalismem? Některé analýzy se zbytečně opakují, např. o Klausově a Walesově konstrukci obrazu ČR/Polska se mluví na dvou místech. V rozboru Walesových projevů se na str. 65 mluví o tom, že Walesa vyžaduje silný prezidentský mandát, na straně 74 pak autorka konstatuje, že Walesovi je jedno, kdo bude v Polsku „hospodářem“.

I přes uvedené výtky považuji práci za kvalitní. Splňuje všechny kvalifikační požadavky kladené na bakalářskou závěrečnou práci a doporučuji známku velmi dobře.

Marek Junek